

Ecoul

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bulevardul Regina Maria No. 12.

Telefon 678

ARAD

ABONAMENTE

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 1500 anual.

Dela o zi — la alta

Guvernul Blum conlucrează pentru extinderea democrației politice

Paris, 3. (Radio). — În ședința de azi a Senatului, senatorul de dreapta, d. Gustav Gautherot a dezvoltat în terpelarea sa privitoare la un complot comunist în contra siguranței statului, arătând în baza unui document foarte confidențial că în Paris și împrejurimi s'a organizat complot o regiune comunistă de auto-apărare.

El este împărțită în sectoare — având în frunte un delegat desemnat de un comitet de opt.

Trupele comuniste sunt compuse din membri militanți, comuniști și din lucrători metalurgiști. Dsa cere guvernului să impună respectarea pactului franco-hovieic care prevede ca păr-

ile contractante nu se vor amesteca în afacerile interne ale consemnatarului.

Răspunzând, d. Leon Blum întreabă cum se face că dacă există un complot comunist contra statului, ordinea nu a fost totuși tulburată? Guvernul își cunoaște datoria urmărind pe cei ce lucrează întineric.

D Blum a arătat în continuare că în guvernul actual nu este nici comunist, nici socialist și că este expresia unui parlament emanând din suveranitatea populară. Guvernul lucrează după indicațiile frontului popular pentru extinderea democrației politice.

Un dineu în onoarea

dlui Mitiță Constantinescu

Varșovia, 3. (Rador). — Dl Szmec, subsecretar de stat la ministerul internelor a dat ieri un dejun în onoarea dlui Mitiță Constantinescu, la care a asistat numeroase personalități din lumea economică și financiară.

Seara, dl Zamfirescu, ministrul României a oferit la rândul său un dineu în onoarea dlui Mitiță Constantinescu la care deasemeni a participat numeroase personalități politice și economice.

S'a dat de urma

colonelului Lindbergh

Roma, 3. (Rador). — Colonelul Lindbergh, pilotând aparatul „Mohawk” cu care zboară spre Egipt, a aterizat în condițiuni excelente — împreună cu dna Lindbergh — pe aerodromul Hanjuso, situat în apropiere de Iza.

Strul aviator și-a reluat sboorul spre Roma și Egipt.

București, 3. — În cercurile apropiate ministerului de finanțe se crede că lucrările în curs pentru întocmirea bugetului general al Statului se vor termina peste vreo 15 zile.

Proiectul de buget va fi depus la Camera cel mai târziu până la sfârșitul acestei luni.

Apărarea națională a Franței

Cuprinzătorul discurs al dlui Daladier

Paris, 3. — (Rador). — În ședința de ieri a Camerei, d. Daladier ministrul apărării naționale a răspuns terpelărilor cu privire la apărarea națională.

După ce a amintit eforturile de armare ale popoarelor din Europa, ea a subliniat necesitatea întăririi armelor forțe defensive ale Franței.

Parlamentul a hotărât executarea unui program de înarmare, de 19 miliarde franci, armata franceză urmând să fi înzestrată cu material din l mai modern. Se pronunță în cona creierii unei armate de profesioniști.

Trebuie acordată — a spus d sa — o mare atenție aviației și liniei de forță: Dunckerque—Bale. A anunțat apoi deoparte că o parte din uzinele Schneider care lucrează la apărarea națională va fi naționalizată, urmând pieselor ce se fabrică în uzinele de armament crește în cantitate. Comandamentul militar a fost centralizat pentru a se preciza și bine răspunderile.

Discuția a fost apoi declarată închisă. Camera a votat încredere în guvern cu 406 voturi contra 186.

NOTE ZILNICE

Pe drept cuvânt, mai mult decât justificată a fost luarea dlui Ion Mihalache în tot mai cruda zeflemea de care are încă parte de-atunci când a avut năstrușnica idee de a inaugura sistemul scrisorilor către agricultori.

Șeful partidului național țărănesc, în acel timp ministru al domeniilor și agriculturii, poate n'a fost rău intenționat, însă fapt este că activitatea dsale epistolară n'a avut alt rezultat decât irosirea unei însemnate sume de bani cu cari a trebuit să fie achitat costul multiplicării scrisorilor dsale. Dar ceace apare mai scandalos în toată această chestiune este marea adevăr că, dacă cel puțin o

Adevăratul sens al „balului” maghiar dela Arad

Menirea scandalosă a autorizației care a fost solicitată de o... societate de binefacere

Datoria autorităților locale

Arad, 3. — S'o recunoaștem, nici când dela Unire 'n coace nu s'au organizat atâtea baluri, serate, cearșuri dansante și fel de fel de petreceri maghiare ca în anul acesta.

Fiecare societate sportivă, de... binefacere, sau profesională, unguerească, cât de obscură, a ținut să organizeze o petrecere cu dans.

Pretextul pentru organizarea acestor petreceri l au constituit întocmirea binefacerilor și ajutorarea săracilor, însă nimeni nu a controlat dacă această „ajutorare s'a dat efectiv sau a rămas numai pe hârtie.

Ca o încoronare a tuturor acestor petreceri, pe ziua de 6 Februarie este anunțată ținerea așa zisului „bal maghiar”, pe care presa minoritară îl trâmbeșează de câteva săptămâni, lăsând să se înțeleagă că este organizat de partidul maghiar din localitate. De această platformă au nevoie organizatorii pentru reușita balului.

Care-i adevărul?

În realitate, autorizația pentru ținerea acestui bal a fost cerută de o reuniune de binefacere, care, se pare, a făcut-o din complexitate față de organizația locală a partidului maghiar, ori la cererea directă a acestuia, spre a nu se expune prea mult. Presupunerea aceasta e sprijinită și pe materialul de propagandă întrebuintat de ziarele minoritare pentru a face să se imprime în sufletele cititorilor ideea de a participa la acest bal. Se anunță anume că la bal, alară de costumele naționale unguerești, vor fi admise și dansurile maghiare.

N'am fi ridicat glas de protest contra acestui bal și n'am cere interzicerea lui dacă n'am vedea o legătură între toate manifestațiunile din ultimul timp ale minorității maghiare.

O schimbare la... față

Între adevăr, minoritatea maghiară și-a schimbat oarecum atitudinea în toate manifestațiile sale, dela un timp încoace. Schim-

barea s'a putut observa atât în manifestațiile religioase, cât și în cele laice.

Nu credem să greșim, susținând că această schimbare a venit în Decembrie și anume dela data alegerii ca președinte laic al comunității romano-catolice a dlui avocat dr. Ludovic Széll, vicepreședintele organizației locale a partidului maghiar, alegere primită de toate cercurile cu o deosebită satisfacție și cu nădejde noul de bine pentru toți; pentru prezent și pentru viitor.

Prima schimbare de atitudine observată în public a fost alunizarea din rândurile clericilor romano-catolici a călugărului Gellért Pongracz, cel care, cu ocazia unei înmormântări din Maiu, anul trecut, a rostit, în cursul predicii, cuvinte de instigare contra statului român.

Dar alungarea lui Gellért Pongracz nu s'au făcut pentru condamnarea suferită în justiție pentru faptele sale, ci pentru că superiorii săi au fost informați — în mod temelnic, desigur — că acest călugăr ar fi întreținut legături de dragoste cu unele enoriașe ale sale.

În ordine cronologică, schimbarea de atitudine a minorităților unguerești s'a făcut observată țără, prin serbările organizate de călugărițele conducătoare ale institutului „Notre-Dame”, unde călugărița Berta Maria Keliger a îmbrăcat fetițele în tricoulul maghiar pentru a juca o piesă. A urmat ruperea drapelului național, de la casa judecătorului Efrimescu, de către muncitorul unguer Matei Ladislau, care nu s'a mulțumit să-l rupă, ci la și călca în picioare.

Peste toate acestea, ca o încoronare a lor, a venit senzaționalul caz al funcționarei Elisabeta Kuerthy dela regiunea silvică, trimisă în judecată pentru aprecieri jignitoare făcute la adresa țării noastre și pentru în-

ducerea în țară a scrierilor interzise și de propagandă unguerească.

Autoritățile să interzică balul

În urma faptelor înșirate mai sus, nu este deloc ciudat dacă, în numele opiniei publice românești din acest colț de țară, cerem autorităților competente să interzică ținerea balului maghiar.

Acest bal, în împrejurările actuale, nu poate fi autorizat. Autorizarea lui ar fi un fel de provocare a opiniei publice românești de aici, — mai cu seamă după punerea în libertate a muncitorului Matei Ladislau, cel care a rupt drapelul național dela casa judecătorului Efrimescu — și a funcționarei Elisabeta Kuerthy.

Cazurile de mai sus au fost izolate. E ușor să dănum însă, la ce s'ar deda o masă de ungueri adunați într'o sală închisă, încălzită de alcool, înfierbântați de ciardașuri și încurajați de apariția costumelor naționale!

Cel mai principal lucru ce trebuie luat de îndată în considerație constă în aceea că din cele puse atunci la cale se vor putea naște apoi multe acțiuni dăunătoare siguranței statului.

Așadar, să se interzică balul maghiar!

Când se va judeca recursul Anei Panker

București, 3. — Recursul Anei Panker și a celor zece comuniști condamnați la pedepse ce variază între 5 și 10 ani închisoare va fi judecat de Inalta Curte de Casație la data de 5 Martie 1937.

În ce privește recursurile profesorului comunist Constantinescu lași și a celorlalți condamnați în acest proces, se precizează că de un an ajuns încă la destinație, astfel că Inalta Curte de Casație încă nu le-a putut fixa termenul de judecată

astăzi în majoritatea satelor noastre.

N'avem nevoie de școli țărănești, ci de unelte agricole, în folosirea cărora sătenii ar putea fi prea bine inițiați de puzderia absolvenților șomeri ai școlilor de agricultură, pentru salarizarea cărora banii aruncați în vânt sub asemenea forme, ar fi mai mult decât suficienți.

Și fiindcă veni vorba despre problema agriculturii noastre, să ne fie îngăduit să facem o dureroasă constatare, acum când suntem convinși că o nemaipomenit de scandalosă risipă de fonduri se face — din nefericire — tocmai la camerele de agricultură.

Din multele cazuri cunoscute relevăm două, la întâmplare.

Camera dela Zălau avea o fermă de toată frumusețea, pe care acum nu o mai are. Dece credeți?

E simplu. Fiindcă a „vândut-o pe nimic unui avocat din Șimleul Silvaniei.

La fel, camera dela Satu-Mare, după ce a cheltuit peste 600.000 de lei numai cu amenajarea unei vii a vândut-o cu 40.000 lei unui „director de bancă”... improprietărit ca fost... voluntar în Franța și în Italia.

Riguros autentic.

În acest timp se țin cursurile școlilor țărănești...

Fără alte comentarii.

Horia I. Gheorghidă

„ECOUL” LITERAR-ARTISTIC

Îngrijit de FLORICA CIUR

Scurt istoric al astronomiei

Știința care tratează despre astre căutând să determine pozițiile relative, configurațiile și legile mișcărilor astrelor este astronomia — una din cele mai vechi științe. Căutându-i originea ea se pierde în negura timpurilor preistorice, apărând probabil odată cu omul. Când acea primitivă ființă omenească se va fi ridicat în două picioare înălțându și capul spre boltă cerească și întrebându-se: „Ce face luna în cer?” — vom avea un prim început de astronomie deși foarte rudimentar.

Și-apoi de câte ori neputința omenească față de ce-i mai presus de ea nu-i va fi pus întrebarea de mai sus? Neprimind nici un răspuns, omul va fi căutat să-și înfrâneze curiozitatea prin umilință, căutând să cerșească astrului răspunsul și sfârșind prin a-l adora. Deci prima fază a astronomiei este astrolatria sau adorarea astrelor, fără prin care au trecut toate popoarele antice.

Cu 2000 de ani înainte de Ch. se pare că Chinezii aveau un oarecare început de astronomie și tot cam pe vremea aceea găsim la Indieni și mai ales la Perși diferite principii astronomice împletite cu mituri în cartea lor numită Zend-Avesta, carte care după vechea legendă persană a fost dată oamenilor de către zeul soarelui Mithra. La Babiloneni soarele era adorat sub numele de Merodach, iar luna sub cel de Sin, ei având timpul împărțit după fazele lunii, apoi după zile în ore, minute și secunde, anul introducându-se mai târziu. Pe la 1770 a. Ch. începe spre apus o năvălire a popoarelor răsăritene care aduceau odată cu ele obiceiurile și cultura lor, așa că în Egipt — care fusese în calea acestor expansiuni — Faraul Amenhotep al III-lea trebui să introducă închinarea la discul solar, iar după vreo 300 de ani vom găsi că Egiptenii aveau anul de 365 zile, începând dela solstițiu de vară când soarele răsărea lângă steaua Sirius. Progresul acesta al astronomiei la aceste popoare se datorește confundării

științei cu credința. Dela Egipteni astrolatria a trecut la Greci dar aceștia fiind mai înaintați în cultură nu vor mai adora propriu zis astrele, ci atribuind fiecărui corp din natură o forță, vor adora această forță antropomorfizată așa că vom găsi, ca zeu al soarelui pe Apollo, iar ca zeiță a lunii pe Diana.

Venirea creștinismului a desființat astrolatria doar la suprafață, deoarece ea trăiește încă până astăzi în inima atâtor popoare — chiar creștine — căci e firesc ca omul să se simtă neputincios față de nenumăratele puteri ale naturii.

Astfel zicând țaranului român: „ — N'a fost destulă căldură pentru grâu în anul acesta!

El îi va răspunde: „ — Dacă n'a dat sfântul soare!... Sfântul soare! — iată dar rămășițele vechiului cult păgân.

Dela astrolatrie se trece la astrologie când ființa omenească deși știind că nu va căpăta nici un răspuns vechei întrebări, are totuși o credință oarbă că astrul are puteri infinite și că încercând să-l observe cu deamănuntul, el îi va descoperi poate tainele viitorului. Insa primul muritor care plictisit de multa așteptare a unui răspuns sau a unui semn din partea astrului, nu va mai voi să se izbească de atotputernicia încăpățanată a naturii punându-i vechea întrebare

— Ce faci tu lună în cer? ci va căuta să observe cu incetul luna, va pătrunde viitorul de până atunci îi va fura naturii rând pe rând tainele, înțelegând și el treptat de ce are luna uneori o parte luminoasă și alta cenușie, sau de ce uneori luna e plină iar alteori în formă de seceră și atunci vom intra în astronomia propriu zisă.

Prin dărâmarea Ninivei de către Cixares la 606 și mai pe urmă prin dărâmarea Babilonului de către Cyrus, regele perșilor, astronomia decade în aceste părți, luând un mare avânt în Grecia în așa zisa școala Ateniană. Când

a fost înființată această școală nu s'a putut preciza ci se pare cel mult că în veacul al VIII-lea, iar primul ei reprezentant este Thales (640-584) care are un studiu astronomic mai mult sub formă de cosmologie în care pune ca element primordial apa.

În secolul al VI-lea avem ca reprezentanți ai școlii Ateniene pe Anaxiandru Ionianul (610-546) care are o teorie asupra înfinitului și pe Heraclit.

În secolul al V-lea avem pe Pithagoras născut în Samos dar care a trăit cel mai mult timp în Italia și care creia o școală — școala Pithagoriană. El explică fazele lunii, sfericitatea, mișcarea de rotație, mișcarea de revoluție și izolarea pământului în spațiu, susținând că toate planetele se mișcă în jurul soarelui și că toate stelele sunt sori; în jurul cărora se mișcă alte planete. Între elevii școlii pithagoriene e de amintit Neton care la 432 descopere ciclul de 19 ani după care fazele lunii revin la aceleași epoci ale anului și II Aristotel (384-322) (care fu dascălul lui Alexandru cel Mare) are un tratat metereologic și curioase hărți a globului pământesc.

Alexandru cel Mare (356-323) prin războaiele sale din Asia, Egipt, India, introduce oarecum în toate aceste țări limba greacă și cu ea știința elină.

După moartea lui școala din Atena decade ridicându-se în cursul secolelor IV, III și II cea din Alexandria. Pe baza teoriilor făcute de Pithagora, Aristasan poate măsura la 281 a. Ch. departarea soarelui de pământ. La 270 Erastotene măsoară adevăratele dimensiuni ale pământului, oblicitatea eclipticii și determină raza pământescă. Ultima problemă — determinarea razei pământescii, avu o mică greșală.

Cel mai mare astronom al antichității fii Hispargus fiu lui Pistrat. El inventă astronomia matematică și trigonometria sferică, descoperi echinoclii și solstiții, descoperi paralaxa lunii și inventează pentru determinarea astrelor pe sfera cerească astrologul. Lucrările sale fură terminate de către Ptolomeu, care le sintetizează în Almagestul său în care se ridică contra teoriei pithagoriene zicând că pământul e nemiscat, celelalte se învârt în jurul lui — teoria epicialelor, — teorie adoptată de toate popoarele de pe vremea sa, dar care a fost dovedită de absurdă în secolul al XV-lea de către Copernic. După Ptolomeu, școala Alexandriană mai dă pe astronomul grec Sosigenes cu ajutorul căruia C. I. Caesar făcu calendarul care i poartă numele și a cărui greșală fu că diferența dintre anul tropic și cel iulian era de 0,0078 zile ce le făcea în o mie de ani 7,8 zile.

Ultimul astronom al școlii din Alexandria fu Apolinarius din Tiane. Un timp oarecare astronomia începe să decadă. Din secolul al IX-lea până în secolul al X-lea din cauza năvălirilor barbare iar în eviul mediu astronomia nu s'a putut desvolta din cauza filozofiei scolastice, care având un caracter religios prigonina pe oricine voia să fure tainele naturii.

Însfârșit vine secolul al XV și al XVI-lea cu întreaga sa revoluție de renaștere literară, artistică și științifică: Renașterea!

Jeronim Bratu
(Urmarea în numărul de mâine).

EROUL

Memoriei lui Ionel I. Moșe

Rupt d'n gla Ardealul vânos,
A prins în mână curajul și avântul.
Din țara brazilor și-a grăului mânos,
Ei a plecat cu spada și cuvântul.

Pe câmp de uragon și fulgerări
A despicat văzduhul de urgie
Și îndăjit pe a idealului cărări
S'a daruit creștinătății vie.

Ardealul ce l-a ridicat pe culmi,
A răsărit în lacrimi de ecou,
Vă cele cu sălcii și cu ulmi
Au plâns și ele, moartea Marei Erou.

Ionid Vasile Ardeleanu

MAMA

Îți mai aud și astăzi sbuciumarea
Cum se revoltă 'n vinele de sânge.
În mine dorul și chemarea
Au început din nou a plânge.

Mi ai dat atâtea vise, mamă dragă,
Gânduri de milă și rugă fierbinte;
Prin tine, viața mea întreagă
S'a legănat în dulci cuvinte.

Iubirea ta am învățat-o 'n vers
Și am așternut-o 'n cântece de seară,
Tu m'ai pierdut apoi în univers
Ca să 'nțeleg cum visurile zboară...

Victor Ilieșiu

Chemare

Prietenă crescută în oraș,
Vino, să te 'nlănțui iar de mână;
Să hăituiim pădurea cea bătrână
Mușcând setoși din luna ca un caș.

Să privim în noi ca'n pure dimineți
Și zilele în drept-amezi sonore —
Căci sufletul se scurge fără ore
Și și tânguie avântul prin cetăți.

Vino, lasă și turlele să doarmă
În leagănul de fum și de uzină...
Noi să prindem svăcnetul din tină
Când select izvorul se răstoarnă.

Vino, dealul meu hotar nu are —
Și în ceruri apele-s albastre —
Fruntaș să ne-o 'mpodobim cu astre,
Iar șirag cocorii de 'ntomnare.

Și privindu-ți mâna mică, bună,
Să și ascult bătaile din sânge
Pentru dragostea ce 'n mine plânge
Noaptea când e liniște și lună.

Radu Crucin

Stagiunea Teatrului Românesc Permanent al Aradului
Concesiunea Ziariștilor și Publiciștilor Români din Arad

PROGRAMUL

pe luna Februarie 1937

8 Februarie: UNCHIUL DIN PROVINCIE, Comedie în 3 acte cu Teatrul Național din Cluj

12 Februarie: CONSTRUCTORUL SOLNESS, dramă în 4 acte de Ibsen, cu Teatrul Național din Cluj.

15 Februarie: LIEBELEI, piesă de A. S. Hœtzler cu Teatrul Național din Cluj.

20 Februarie: O SCRISOARE PIERDUTĂ, Comedie în 4 acte de I. L. Caragiale, cu Teatrul Național din București.

27 Februarie: VLAICU VODĂ, dramă istorică în 5 acte de Al. Davila. Cu Teatrul Național din București.

2 Martie: STELE CĂLĂTOARE, de Victor Effimiu, cu Teatrul Național din București.

Comitetul își rezervă dreptul ca în locul spectacolelor din 20 și 27 Februarie să dea fie o singură reprezentație de Operă fie alte două spectacole de proză.

Spectacolele vor începe la orele 8.30 fix. După ridicarea cor-

tinei nimeni nu va putea intra în sală.

Prețul locurilor:

Un abonament: (pentru șase reprezentații de proză sau 4 reprezentații de proză și una de Operă).

Loje: Parter, prosceniu 1500, alte loje: 1400 lei, la etaj I. prosceniu 1500, alte loje: 1300. Etaj II. 800 lei. Loc rezervat: 300 lei. Fotoliu lei 240, Stal și balcon I. lei 150.

Prețul de intrare pentru o reprezentație: Loje parter: 320 lei. Et. I. 260 lei. Et. II. 170 lei. Rezervat: 65 lei. Fotoliu: 50. Stal și balcon II. 25 lei. Balcon III. 17 lei și galerie: 10 lei.

Abonamente și bilete se pot obține cu începere dela 4 Februarie, Joi, zilnic între orele 10-1 și 5-7 la Casa Teatrului. Întrucât va fi numai o singură reprezentație, comitetul cu regret se vede în imposibilitate să rețea un loc pentru abonajii vechi

Onoratul public este rugat să rețea din vreme locurile cari vor fi atribuite în ordinea prezentării la ghișeu.

„ECOUL” IN GLUMĂ...

AFIRMATIVE

„e adevărat că „Adevărul” se vinde acum cu 2 lei — ca să-și refacă tirajul!... Și dacă nici așa nu-și va reveni (nu în fire... ci în negustorie!), direcțiunea monitoarelor sărindărene injectate cu ser românesc de circumstanță, e hotărâtă ci că, să vândă „cel mai înformat, cel mai bine scris ziar politic”... și cu un leu! Sânt puși — „îndrumătorii de opinie românească” — pe sacrificii multe, chiar și mai mari!.. În cazul când nu vor reuși nici cun leu, vor merge pân'acolo că vor mai plăti de-ja câte 2 lei de exemplar — să le fie celii ziarul și să nu cedeze 'n lupta cu huliganii... Zic și zou! că,

cu așa oameni îi greu di luptat...

TEATRUL COMUNAL ARAD

Sâmbătă, 6 Februarie, ora 8.30 precu

Absențe nemotivate

Comedie în 3 acte și 6 tablouri

În rolul principal

Leny Caler

Bilete la „Diecezana” și seara la casă

Cetiți și răspândiți

„ECOUL”

Organ de curaj românesc

Curierul judiciar al Banatului

Deschiderea Curții cu jurați la Timișoara

Timișoara, 3. — Luni 1 Februarie, la orele 9 dimineața s'a deschis, cu solemnitatea de rigoare, Curtea cu Jurați a județului Timiș-Torontal. Au participat toți șefii de autorități civile și militare, iar P. O. D. dr. Patrichie Țucra, protopopul Timișorii, a celebrat o slujbă religioasă, asistat de diaconul Alexandru Bocșianu.

Cuvântările rostite

Au rostit cuvântări: P O D Țucra din partea bisericii, d. procuror general dr. Ite Lungulescu din partea magistraturii și d. avocat Adrian Brudariu, prodecan al baroului, din partea baroului.

Afluența la prima desbateră a Curții cu Jurați a fost foarte mare. Sexul frumos — din care se recentează publicul cel mai fidel al proceselor pasionale ce vin în fața justiției populare — a fost și el deosebit de bine și de frumos reprezentat. S'a remarcat însă absența avocaților mai bătrâni din barou. În schimb cu atât mai bine reprezentat a fost tineretul baroului. D-nii Virgil Dogaru, Romulus Miclea, Ion Tenchea, Eusebiu Nicorescu, Caius Rămneanu, Alexandru V. Cimponeru, Ionel Faur și alții și alții — prezenți. Aproape toți cei de mai

sus au fost deja solicitanți a pleda în marile procese dela noua instanță. Și aici ca peste tot: viitorul e al tineretului.

Jurații condamnați

Primul proces judecat de Curtea cu Jurați timișoreană, a fost un proces de omucidere. Inculpat: Dimitrie Tereguț, un boțrân de 72 de ani, din comuna Sag, paznic de vie, care în Septembrie anul trecut, a omorât, cu câteva lovituri de bațag, pe Vichentie Sturza, un alt paznic de vie.

Ministerul public a fost reprezentat prin d. prim procuror Eugen Pop, un magistrat sobru, stăpân al unei frumoase elocințe, elegant în expunere și ofensiv numai în replică, când crede că apărarea îl provoacă.

Apărător: d. avocat Calas Rămneanu, una dintre viorile cele mai fine ale baroului Timișorean, un as al apărării în a-tâtea mari procese.

În acest proces a avut de învins și predict neașteptate, asupra cărora noi nu suntem calificați a ne pronunța.

În numele părții civile a pledat b. necunoscutu penalist băndășan, d. Adrian C. Brudariu.

Verdictul s'a dat la orele 9^{1/2} seara: trei ani temniță grea pentru acuzat și în plus 20.000 lei, despăgubiri civile pentru soția victimei.

Cărți

„Codul Administrativ Militar“

Un modest și muncitor ofițer din intendenta oștirii noastre, Intendantul maior Vasilescu Leon din Oradea, a scos de sub tipar o lucrare administrativă militară de o covârșitoare importanță.

„Codul Administrativ Militar“ despre care ne ocupăm în recenzie de față este ultima ucrare a numitului ofițer și constituie o verigă din lanțul lucrărilor sale administrative.

Necesitatea unei colecții de legi și regulamente administrative militare, puse la curent cu toate modificările și completările făcute prin diferite decizii, ordine și instrucțiuni militare, era de mult simțită în rândurile celor chemați a dirija, a executa și a controla administrația noastră militară.

Pus la curent cu toate modificările până la data de 15 Ianuarie 1937, „Codul administrativ Militar“ al int. maior Leon Vasilescu, constituie o operă de o reală valoare și umple un gol simțit în vasta organizație administrativă.

Primul volum apăsat acum cuprinde:

- Legea organizării și funcționării Ministerului Apărării Naționale,
- Legea administrației armatei,
- Regulamentul de administrație al armatei,
- Legea soldelor,
- Regulamentul legii soldelor,
- Regulamentul de administrație al marinei,
- Regulamentul serviciului de intendență în campanie,
- Cercurile militare și popotele,
- Imputații și contestații.

— Organizarea serviciului de armătură,

— Regulamentul manutanțelor,

— Inspecțiuni și controly,

— Procedura anchetelor judiciare.

Răsfoind acest prim volum din „Codul Administrativ Militar“ al int. maior Vasilescu Leon se poate ușor constata necesitatea acestei utile lucrări nu numai în rândurile ofițerilor de carieră ci chiar și mai mult pentru ofițerii de rezervă care sunt chemați în timp de nevoie, la îndeplinirea diferitelor servicii administrative în armată.

O recomandăm cu toată căldura tuturor celor interesați și felicităm în mod sincer, pe autor, pentru uriașa muncă depusă în interesul camarazilor săi.

Un volum de aproape 800 pagini, legat elegant în pânză, se vinde cu modestul preț de lei 280. Comenzile se execută numai direct de autor, la Divizia 17, din Oradea.

Mica Înțelegere economică se întrunește la Belgrad

Belgrad, 3 (Rador). — La data de 15 Februarie a. c. se va întruni la Belgrad consiliul economic al Micii Înțelegeri în vederea căruia s'a hotărât ca o reuniune a experților comerciali din cele trei țări să se țină la 8 Februarie.

Experții sunt însărcinați să întocmească planul de dezvoltare a legăturilor economice, pentru anul 1937.

Informații

Pentru stagiunea Teatrului Românesc al Aradului, biletele și abonamentele se primesc la casa teatrului, zilnic între orele 10—1 a. m. și 5—7 p. m.

Asociația generală a funcționarilor financiari din serviciile exterioare, filiala Arad, organizează pentru seara zilei de 20 Februarie 1937 un bal în saloanele restaurantului și cafenelei „Dacia“ din Arad, sub patronajul domnului inspector general financiar dr. Iuliu Toșe, inspector regional, financiar dr. Ioan Jeller și administratori financiari Iuliu Ceba și Vasile Cilibia.

Începutul la orele 10 seara.

Clubul Sportiv „Sparta“, aranjează pentru seara zilei de 13 Februarie o SERATĂ DANSANTĂ la care cu onoare invită tineretul dornic de petrecere.

Se aduce la cunoștința persoanelor cărora li s'au remis invitații pentru seratele organizate de Cercul Militar Arad pentru acest sezon, că în programul seratelor s'a strecurat o greșală de tipar.

Astfel serata prevăzută la 10 Februarie nu va avea loc la acea dată, ci Sâmbătă 13 Februarie a. c.

Doamna Elena V. Goldiș, anunță rudelor, prietenilor și cunoștințelor că în ziua de 7 Februarie a. c. la orele 11 a. m. se va oficia în catedrala ortodoxă din Arad, parastasul de 3 ani de la moartea scumpului său soț Vasile Goldiș.

Caut elevi de liceu, sau școala primară, pentru meditat.
— A se adresa la ziar —

Ce ascultăm la radio

Joi 4 Februarie 1937:

RADIO-ROMANIA RADIO-BUCUREȘTI

- 6.30: Deschiderea emisiunii.
- Gimnastică ritmică.
- Radio jurnal.
- Concert de dimineață (discuri): Sfatul gospodăresc și medicale.
- 7.30: Închiderea emisiunii
- 13.00: Ora. Culturale, Sport. Cota apelor Dunării.
- 13.10: Concert de prânz. Muzică distractivă (discuri).
- 14.10: Radio jurnal: Ora, Mersul vremii Bursa, Știri interne și externe.
- 14.30: Muzică variată (discuri):
- 15.00: Ultimele știri. Bursa cerealelor.
- 16.45: Ora copiilor:
- I. — „În împărăția iernei“ scenariu radiofonic de D. nele Brebenaru și Eraclia Dumitrescu, exec. de Școala primară de fete No. 2 de sub direcția D-nei Brenaru.
- II. — Jurnalul copiilor de Victor Ion Popa.
- 18.00: Concert de muzică distractivă Orchestra Jean Sibiceanu: (canto: Ion Luican).
- 19.00: Ora, Mersul vremii. Actualități.
- 19.10: Continuarea concertului:

UNIVERSITATEA RADIO

- 19.45: Aurel Bordenache: Viața și opera lui Grigorescu.
- 20.05: Muzică de cameră: Beethoven necunoscut, C. Turcanu-flaut și I. Filionescu-pian: Sonată pentru pian și flaut.
- 20.30: Muzică de R. Strauss.
- 20.55: Programul Concertului Simfonic de Em. Ciomac.
- 21.15: Concert Simfonic.
- 21.55: Radio jurnal. Sport.
- 22.15: Continuarea concertului.
- 22.55: Concert nocturn.
- 23.45: Jurnalul pentru streinătate în limba franceză și germană.
- 23.55: Ultimele știri

Nouii generali de brigadă

București, 3. — La data de 1 Februarie 1937 următorii coloneli combatanți au fost înaintați la gradul de generali de brigadă: M. Irea Vasile, Teodorescu Paul, Coatu Gheorghe și Vrăjitoru Dumitru

Cinema CORSO Arad
Telefon: 5-65
Regina
Valsului
cu
MARTA EGGERTH și JOHANNES HEESTERS

În ziua de 13 Februarie 1937 la ora 6 d. m., va avea loc în saloanele restaurantului „BULEVARD“ CEAIUL JURISTILOR dat sub președinția D-lor:

Romulus Orzeanu, primul președinte al Trib. Arad și președinte al Soc. de patronaj și al Dnului Dr. Silviu Moldovan, Decanul Baroului Avocaților din Arad și membru al Soc. de Patronaj.

O parte din venitul acestui ceai va fi destinat la crearea unui fond pentru societatea de patronaj, înființată prin regulamentul publicat în Monit. Oficial No. 207 din 19 Noiembrie 1936, având frumosul scop de a reda societății pe condamnații liberați din închisoare și de-a reeduca pe minorii infractori, iar cealaltă parte, va servi la complectarea bibliotecii baroului avocaților din Arad.

Credem că publicul din Arad, va înțelege îndeajuns scopul urmărit de organizatorii acestui ceai și vor căuta să le dea un sprijin nelimitat. Se precizează că, invitațiile la ceai sunt pur personale

Barul
„CORNUL VĂNĂTORILOR“ Dancing
Arad
Program senzațional —
1937 Ianuarie
Trio RUGLES
— MICKI MARINESCU —
Ița Crișan
— Iosefina Bilitzki —
Valeria Faragó
Minunatul Jazz
„NERMEȘAN“

NU VĂ PIERDEȚI TIMPUL! căutând în zăre și reviste articole cari pomenească numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai puțin ca dvs.
„SERVICIUL GAZETELOR“ Agenție internațională de presă și publicitate
Director. Emil Samoilă
București, str. Sf. Constantin 24, telefon 3-16-15.
Urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenți similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură lațuri de presă asupra oricărei personalități sau subiect.
Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează

C. F. R. — DIRECȚIUNEA MIȘĂRII — SERV. M. 6 AUTOBUZE CENTRUL V. AUTOBUZE — ARAD

AVIZ

Se aduce la cunoștința generală a publicului călător, că, cu începere dela 5 Februarie 1937, taxele de călătorie pe autobuzele C. F. R. vor fi următoarele:

Arad—Oradea	Lei 145—	Salonta—Oradea	Lei 50—
— Chișineu-Criș	55—	Timișoara—Periam	65—
— Lipova	50—	— Sânnicolau	85—
— Buteni	110—	— Lipova	75—
— Șebieș	105—	— Moravița	75—
— Timișoara	65—	— Foeni	55—
— Pecica	35—	— Lugoj	80—
— Nădlac	75—	Buziaș	45—
— Pecica—Nădlac	40—	— Recaș	30—

a) Pentru toate localitățile intermediare depe traseele de mai sus, taxele se vor calcula în mod proporțional de 1,26 lei, pro Km. tarifar, aprins în tarifele respective.

b) Taxele localităților intermediare cuprinse în tariful traseului Arad-pecica Nădlac, se vor calcula în mod proporțional de 1,44 lei, pro Km. tarifar.

c) Rotunjirea taxelor se face din 5 în 5 lei iar taxa minimală de 10 lei.

d) La aceste taxe se mai adaugă și taxa timbrului de aviație și risic.

e) Bagejele până la 20 kg. sunt libere de taxe, iar dela 20 kg. în sus pentru fiecare unitate începută de 20 kg. se va plăti o taxă de 0,28 lei, raportat la Km. parcurs, pe toate traseele, afară de traseul Arad-pecica-Nădlac, pe care se va încasa o taxă de 0,32 lei, pro Km. și unitate de 20 kg. supraș taxării.

Arad, la 2 Februarie 1937.

Centrul V. autobuze Arad

La Oradea
folosiți hotelul și băile
„Rimanoți“
Apă caldă și rece la orice oră, calorifer — tot confortul.
Curățenie exemplară.
Băi de aburi, cadă și buzin. Coafor, masaj și pedicur. — Telefon 147.
Autocar în gară
la toate trenurile
Prețuri exemplar de reduse.

Aplicarea legiuirilor muncitorești

București, 3. — La ministerul muncii a avut loc conferința inspectorilor regionali ai muncii, prezidată de d. ministru I. Nistor, asistat fiind de d. n. P. Alexandrescu Roman, secretarul general al ministerului muncii și ing. Șt. Călinescu, directorul general al muncii.

D. ministru I. Nistor a convocat pe șefii inspectoratelor generale ai muncii în vederea stabilirii de noi norme și a cercetării situației din câmpul muncii, a șomajului, migrațiilor și a plășării. Ministrul muncii s'a interesat îndeaproape de activitatea desfășurată până în prezent de către inspectoratele muncii din țară, după ce a ascultat rapoartele șefilor regionali.

Au luat parte, referind asupra situației din câmpul muncii din regiunile respective d-nii: Petre Popescu, inspector general al regiunii Arad, N. Popea, regiunea Brașov, Gh. Botez regiunea Timișoara, I. Chirilă regiunea Cluj, Siroja regiunea Cernăuți, Antoniadă-Chișinău, Ciurea-Iași, Adam Budișteanu-Bacău, Petre Stegărescu-Ploiești, Dobrotescu-Craiova, Buzza-Sibiu, Mihăilescu-București, Sorin Manolescu-Brăila. Din ministerul muncii au participat directorii: I. Căzonică, A. Missir Panaini, D. Mihăilescu Corneliu Ionescu, Donea, Bogdan și Nona, avocați, cari au dat îndrumări de ordin juridic.

Activitatea inspectoratelor muncii

Inspectorii generali ai muncii au făcut o amplă expunere asupra reorganizării căminelor de ucenici, precum și necesitatea construirii de noi cămine în Oradea, Arad și în toate regiunile unde ucenicii formează o adevărată populație muncitorească. S'a insistat asupra măririi numărului profesorilor pentru școlile de ucenici. Acolo unde cursurile pentru ucenici nu prezintă prea mare importanță, s'a lansat sugestia ca aceste cursuri să se desfășoare, căutându-se a se intensifica acelea cari prezintă un interes mai mare. Tot în legătură cu ucenicia se va interveni, pe lângă marile stabilimente industriale, ca în conformitate cu noua

lege a meseriilor, acestea să organizeze atelierele speciale pentru ucenici și ucenice.

Pentru a se pune stavilă intrării de străini meseriași veniți în țară, sub pretextul de a perfecționa pe alții într-o anumită meserie, s'a hotărât ca meseriași specialiști din țară să fie trimiși în diverse regiuni ale țării pentru a ajuta la perfecționarea meseriașilor. Inspectorii generali au raportat conferinței situația șomajului în țară arătând că în unele regiuni șomajul este aproape inexistent iar acolo unde s'au semnalat cazuri, ajutorarea șomerilor s'a făcut în condițiuni multumitoare.

Declarațiile dlui ministru I. Nistor

Am constatat — spune d. ministru Nistor — că și autoritățile și organizațiile profesionale au dat un larg sprijin inspectoratelor de muncă pentru ca acestea să-și ajungă scopul. Inspectorii muncii și-au făcut cu prisosință datoria și au știut totdeauna să păstreze armonia între organizațiile muncitorești și organele ministerului.

În legătură cu problema șomajului este necesar a se face cât mai mult eforturi pentru strângerea fondurilor destinate ajutorării celor lipsiți de muncă. Noul regulament al șomajului trebuie aplicat în litera lui, fiindu-se seamă și de prevederile legii pentru plasarea invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, în instituții publice și întreprinderile particulare. Este de datoria noastră ca să veghem la o cât mai bună plasare a șomerilor.

Doresc să se facă cât mai dese inspecțiuni la cursurile profesionale și la căminele de ucenici.

În chestiunea Comerțului de

S'a discutat apoi, asupra chestiunii duratei muncii și a legii repauzului duminical stabilindu-se măsurile pentru intensificarea controlului orarului de muncă și a respectării repauzului duminical.

Alte chestiuni înscrise pe ordinea de zi au fost; colaborarea organelor ministerului muncii cu factorii economici sociali; coloniile de vară pentru ucenici și muncitori; reorganizarea și intensificarea oficiilor de plasare; roșul eforturilor școlare; lichidarea patrimoniului fostelor corporații industriale; chestiunea muncii obștești și a creditului pentru meșteșugari.

muncă, și să accentueze că aceste instituții trebuie scoase depe făgașul politic, ele având menirea a supraveghea buna aplicare a legiuirilor meșteșugărești. Toată lumea trebuie să înțeleagă utilitatea Comerțului de muncă și să le dea un cât mai larg sprijin.

În ce privește noua lege a meseriilor, trebuie să se înțeleagă că aceasta a fost creată pentru a apăra interesele meșteșugărești împotriva clandestinismului. Meșteșugarul clandestin, nu numai că păgubește Statul nepădind impozit asupra produselor vândute, ci face o concurență neloială ad vâratului meșteșugur stabil, vânzând produse de proastă calitate.

În legătură cu legea meseriilor și pentru a veni cât mai mult în sprijinul clasei muncitoare, are elaborat proiectul de lege pentru creditul meșteșugăresc, care a găsit asentimentul atât al întregului parlament cât și a tuturor claselor cărora se adresează acest credit.

Prinderea unor periculoși hoji de trenuri

București, 3 — Pasagerii trenurilor din întreaga țară erau

terrorizați de mai mult timp de o bandă de hoji de trenuri, numită „ghiară morții” care clozoformizând, au jefuit numeroși călători.

Autoritățile siguranței au reușit să captureze pe membrii bandei care operau pe ruta București-Cernăuți. Ei se numesc Mișu Mihai, zis ghiară și Alexandru Panaitescu. La interogatoriul ei au recunoscut că sunt autorii mai multor lovituri. Numele bandei la u luat din romanele senzaționale și chiar și procedeul le au fost sugerate de poveștile despre gangsterii americani.

Poliția continuă cercetările pentru prinderea celorlalți membri ai bandei.

Ministru de externe al Turciei se află în Italia

Roma, 3 (Rador). — D. Rustu Arras care se află în prezent la Milano a avut azi o primă întrevvedere cu Conte Ciano care i-a oferit apoi oaspetelui un dejun la palatul guvernamental.

doi miniștri de externe sunt re-luate.

Seara se da o recepție în onoarea dlui Arras de administrația orașului Milano, iar apoi asistă la o reprezentație de gală a Operei din Scala.

Sinucidere, sau nenorocire?

Turda, 3. — În hotelul Anei Puca din localitate au fost descoperiți omoriți prin eflinxiere dnii șoferi din București, din serviciul societății distribuția.

Nicolae Costin.

Se fac întinse cercetări pentru a se stabili că este vorba despre o sinucidere, sau ei sunt victimele neglijenței de a fi lăsat deschis robinetul de gaz.

Ședința delegației economice a guvernului

București, 3. — Astăzi se întrunește sub președinția primului ministru ședința delegației economice a guvernului.

Se va lua probabil, în cercetare modificarea legii minelor, încurajarea dezvoltării culturii plantelor textile, înființarea unei societăți cu capital românesc pentru prelucrarea

inului și cănepei, spre a nu mai fi tributar în mod exclusiv al importului bumbacului.

Și, e posibil ca în aceeași ședință să se stabilească cifra de venituri și cheltuieli a viitorului buget general al Statului.

Haite de lupi pe Valea Prahovei

Ploiești, 3. — Din cauza gerului și zăpezii mari haite de lupi greutate lupii au fost alungați au atacat comunele Băicoi și Dănești din valea Prahovei. Lupii au pătruns în curțile satenilor o-

morând mai multe vite. Cu mare fiind și omoriți șase din ei. Doi săteni au fost grav răniți de fiare.

Rapidul „Ardeal” a fost atacat cu pietre

Sinaia, 3. — Rapidul de București—Oradea, aseară, a fost atacat cu pietre între stațiile Sinaia și Poiana Țapului, spargându-i se mai multe geamuri la vagonul restaurant. Poliția locală a deschis o anchetă.

S'au produs surpări de terenuri în Oltenia

București, 3. — În preajma satului Rovinești din județul Gorj s'au produs surpări de teren pe o întindere de 30 de hectare.

Mai multe case au fost acoperite. Nu sunt victime omenești. Autoritățile județene au plecat imediat la fața locului pentru a face ancheta și spre a organiza darea primelor ajutoare sinistratilor.

Aplicarea sistemului metric de măsuri și greutateți

Comunicatul ministerului de industrie și comerț

București, 3. Ministerul industriei și comerțului, aduce la cunoștința publicului că potrivit art. 1 din legea pentru aplicarea sistemului metric de măsuri și greutateți, acest sistem metric de măsuri și greutateți este obligatoriu pentru România, cu excluderea și prohibirea altor unități de măsură, iar potrivit art. 50 din aceeași lege, pentru înlocuirea măsurilor, greutateților și instrumentelor de măsurat și cântărit pe sistem rusec din Basarabia, prin cele legale pe sistem metric, s'a acordat un termen până la 1 Aprilie 1922.

Conformându-se acestor dispozițiuni legale, profesioniștii, comercianții, industriașii, etc., deși și-au procurat instrumente de măsurat de sistem metric legal, totuși, în fapt în Basarabia continuă să se întrebunțeze măsurile de sistem rusec, mai ales în tranzacțiunile făcute cu producătorii săteni, cari neștiind adevăratele valori ale măsurilor rusești față de cele metrice sunt expuși la pagube (înșelăciuni). Astfel când sătenii vând produsele de exemplu, li se socotește pudul egal cu 16,400 kilogram iar când sătenii sunt cumpărători, li se socotește pudul egal cu 16 kilograme.

Pentru ca sătenii și publicul să fie apărați de orice înșelăciune sau încercare de înșelăciune, se aduce la cunoștința tuturor locuitorilor din cuprinsul Basarabiei, că, sunt strict interzise întrebunțarea oricăror măsurii în tranzacțiuni sau denumiri, pe sistemul rusec; că, oricine constată

că se întrebunțează astfel de măsuri în tranzacțiuni sau denumiri de măsuri sau deși se întrebunțează măsurile și sistemul metric, totuși la facerea socotelilor pentru plata mărfurilor vândute sau cumpărate se întrebunțează denumirile măsurilor rusești ori valorile lor pe sistem metric, este dator să încunoștințeze autoritățile polițienești locale sau birourile de măsuri și greutateți dela reședința județului, pentru ca acestea prir respectiv ofițeri de poliție ce sunt obligați să cerceteze cazurile, să încheie actele de dare în judecată și să seizeze instanțele judecătorești, pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute de legea sistemului metric și de codul penal Regele Carol al II-lea, care în această materie are următoarele dispozițiuni:

„Art. 540. — Acela care, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust, face să se treacă drept adevărate fapte mincinoase, cauzează o pagubă materială unei persoane, comite delictul de înșelăciune și se pedepsește cu închisoarea corecțională de la 3 luni la 2 ani, amendă dela 2000 lei la 10.000 lei și interdicție dela 1 an la 2 ani.

Când pentru combaterea faptului de mai sus, infractorul a întrebunțat calități mincinoase sau alte mijloace frauduloase, pedeapsa este închisoarea corecțională dela un an la 3 ani, amendă dela 3000 la 12000 lei și interdicția corecțională dela 1 la 3 ani.

ULTIMA ORĂ

Conferința dela ministerul industriei

București, 3. — Azi dimineașă s'a ținut la ministerul de industrie și comerț o conferință sub președinția dlui dr. Valer Pop.

Examinându se situația specială a proprietarilor de terenuri miniere din Transilvania, s'a căutat modalitatea de încadrare a lor în legea minelor.

Apoi s'a cercetat un memoriu

al moșilor în legătură cu cerințele de capacitate tehnică și financiară în acordarea dreptului de exploatare și explorare.

Anglia nu va ceda colonii Germaniei

Londra, 3. — „Morning Post” arată că cercurile conservatoare manifestă oarecare neliniște cu privire la posibilitatea unor negocieri coloniale cu Germania. Acelaș ziar se ridică împotriva cererilor făcute de d. Hitler în materie colonială, în recentul său discurs